

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 1. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	55	2,15	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ορίζουν τις έννοιες πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητας. ▪ Διακρίνουν διαφορές και ομοιότητες μεταξύ πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητας. ▪ Προσεγγίζουν κριτικά τη διαπολιτισμικότητας στις σύγχρονες κοινωνίες. ▪ Εξηγούν τη μετάβαση από το πολυπολιτισμικό στο διαπολιτισμικό μοντέλο εκπαίδευσης. Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Χρησιμοποιούν ορθά τις έννοιες της πολυπολιτισμικότητας και της διαπολιτισμικότητας. ▪ Εφαρμόζουν τις αρχές της διαπολιτισμικότητας σε εκπαιδευτικά και κοινωνικά περιβάλλοντα. ▪ Συνδέουν τη διαπολιτισμικότητα με ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής. Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναστοχάζονται σχετικά με τη διαφορετικότητα και την ετερότητα. ▪ Υιοθετούν στάσεις σεβασμού απέναντι στην πολυπολιτισμικότητα. ▪ Αξιολογούν κριτικά τη διαπολιτισμική διάσταση της εκπαιδευτικής πολιτικής και πρακτικής. </p>																
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>																

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1.1 Πολυπολιτισμικότητα
1.2 Διαπολιτισμικότητα
1.3 Πολιτικές πολυπολιτισμικότητας και διαπολιτισμικότητα στην εκπαίδευση
1.4 Διαπολιτισμική παιδαγωγική
1.5 Η σημασία της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευομένους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>Ενδεικτική βιβλιογραφία:</p> <p>UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από: https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf</p> <p>Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από: https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf</p> <p>Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση</p> <p>Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. <i>PFLB</i>, 4(2), 47–54. https://doi.org/10.11576/pflb-5135</p> <p>Σιμόπουλος Γ. (2014). <i>Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων</i>. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.</p> <p>Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου. http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodrasi9.2n_2013</p> <p>Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference. https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• ΓΕΝΙΚΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 2. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	77	3,01	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> Ορίζουν τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, τους στόχους και τις βασικές αρχές της. Εξηγούν τις θεωρητικές και πρακτικές διαστάσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Εφαρμόζουν βασικές στρατηγικές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Τεκμηριώνουν τη συμβολή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη συμπερίληψη και τη βιώσιμη κοινωνική ανάπτυξη. Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> Χρησιμοποιούν τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην εκπαιδευτική πράξη. Εφαρμόζουν πρακτικές συνεργασίας και αλληλεπίδρασης σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Προσαρμόζουν στρατηγικές διαπολιτισμικής εκπαίδευσης με στόχο τη συμπερίληψη. Σχεδιάζουν δράσεις προώθησης της διαπολιτισμικότητας και της βιώσιμης συμπερίληψης. Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να: <ul style="list-style-type: none"> Αναστοχάζονται σχετικά με τις διαπολιτισμικές τους πρακτικές και στάσεις. Ενσωματώνουν αρχές διαπολιτισμικότητας στην εκπαιδευτική και κοινωνική τους δράση. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες για την προώθηση της συμπερίληψης και της κοινωνικής συνοχής. Επιδεικνύουν δημιουργικότητα στον σχεδιασμό δράσεων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. </p>																
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία</p>																

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 2.1 Βασικές έννοιες και ορισμοί στη διαπολιτισμική εκπαίδευση
- 2.2 Στόχοι της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- 2.3 Βασικές αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- 2.4 Θεωρητικές και πρακτικές διαστάσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- 2.5 Από τη διαπολιτισμική εκπαίδευση στη βιώσιμη συμπεριληπτική εκπαίδευση

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013
Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 3. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	44	1,72	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Τεκμηριώνουν τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Περιγράφουν βασικές προσεγγίσεις και διαστάσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Αναγνωρίζουν τις βασικές προκλήσεις εφαρμογής της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. <p>Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Σχεδιάζουν δράσεις προώθησης της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Προσαρμόζουν διδακτικές στρατηγικές σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά εμπόδια στην εφαρμογή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. <p>Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> Αναστοχάζονται σχετικά με τις πολιτικές και πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξιολογούν κριτικά τις προσεγγίσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Αναπτύσσουν ετοιμότητα διαχείρισης προκλήσεων σε πολυπολιτισμικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. 																
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>																

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

3.1 Εκπαιδευτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση
3.2 Προοπτικές και καινοτομίες στη διαπολιτισμική εκπαίδευση
3.3 Εκπαιδευτικές προκλήσεις στη διαπολιτισμική εκπαίδευση

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευομένους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

<p>Ενδεικτική βιβλιογραφία: UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από: https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από: https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. <i>PFLB</i>, 4(2), 47–54. https://doi.org/10.11576/pflb-5135 Σιμόπουλος Γ. (2014). <i>Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων</i>. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών. Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου. http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013 Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference. https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad</p>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 4. ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΕ ΑΛΛΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	55	2,15	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας
Γνώσεις και πληροφορίες
 Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:

- Ορίζουν την κριτική παιδαγωγική, την παιδαγωγική των καταπιεσμένων και τη μετασχηματίζουσα μάθηση.
- Διακρίνουν τις ομοιότητες και τις διαφορές των παραπάνω παιδαγωγικών προσεγγίσεων.
- Συνδέουν τις προσεγγίσεις αυτές με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση.

Δεξιότητες και τεχνογνωσία
 Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:

- Αξιοποιούν στοιχεία της κριτικής παιδαγωγικής και της μετασχηματίζουσας μάθησης στη διαπολιτισμική εκπαίδευση.
- Εφαρμόζουν παιδαγωγικές πρακτικές που προάγουν τον κριτικό στοχασμό και τη συμπερίληψη.
- Χρησιμοποιούν κατάλληλες στρατηγικές διδασκαλίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.

Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες
 Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:

- Αναστοχάζονται σχετικά με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές πολιτικές και πρακτικές.
- Ενσωματώνουν αρχές κριτικής και μετασχηματίζουσας μάθησης στη διδασκαλία τους.
- Αναπτύσσουν στάσεις αποδοχής της αλλαγής και εκπαιδευτικού μετασχηματισμού.

Γενικές Ικανότητες
Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 4.1 Διαπολιτισμική εκπαίδευση και κριτική παιδαγωγική
- 4.2 Παιδαγωγικές προσεγγίσεις στη Διαπολιτισμική εκπαίδευση
- 4.3 Διαπολιτισμική εκπαίδευση και μετασχηματίζουσα μάθηση

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/dراسi9/ypodراسi9.2n_2013
Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 5. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	44	1,72	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας</p> <p>Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορίζουν την οικονομική και την ανθρωπιστική εκπαίδευση. • Διακρίνουν τις βασικές διαφορές μεταξύ οικονομικής και ανθρωπιστικής εκπαίδευσης. • Εξηγούν τη μετάβαση προς την ανθρωπιστική εκπαίδευση. • Περιγράφουν τις δεξιότητες του 21ου αιώνα και τη σημασία τους. • Τεκμηριώνουν τη συμβολή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην ανάπτυξη δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. <p>Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμόζουν αρχές ανθρωπιστικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στη διδασκαλία. • Προσαρμόζουν διδακτικές στρατηγικές στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα. • Σχεδιάζουν δράσεις ενίσχυσης της διαπολιτισμικότητας και της πολιτισμικής ευαισθησίας. • Υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων διαπολιτισμικής επικοινωνίας και διαλόγου. <p>Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναστοχάζονται σχετικά με τις εκπαιδευτικές τους πρακτικές και τις δεξιότητες του 21ου αιώνα. • Ενσωματώνουν διαπολιτισμικές ικανότητες στην επαγγελματική και κοινωνική τους ζωή. • Αναπτύσσουν στάσεις σεβασμού, πολιτισμικής αυτογνωσίας και ευαισθησίας. 																
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>															
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>															
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>															
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>															
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>															
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>															
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p>																

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

5.1 Από την οικονομική στην ανθρωπιστική εκπαίδευση
5.2 Η εκπαίδευση τον 21ο αιώνα
5.3 Η διαπολιτισμική εκπαίδευση τον 21^ο αιώνα

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013
Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 6. ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	66	2,58	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας</p> <p>Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ορίζουν την παιδαγωγική της ισότητας και την πολιτιστικά ανταποκρινόμενη διδασκαλία. ▪ Περιγράφουν τις βασικές αρχές αξιοποίησης της διαφορετικότητας στη σχολική τάξη. ▪ Αναγνωρίζουν τη σημασία της ισότητας και της συμπερίληψης στη διαπολιτισμική εκπαίδευση. ▪ Προσδιορίζουν τρόπους ενίσχυσης της συνεργασίας σχολείου, οικογένειας και κοινότητας. <p>Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Εφαρμόζουν αρχές παιδαγωγικής της ισότητας στη διδασκαλία τους. ▪ Προσαρμόζουν διδακτικές στρατηγικές αξιοποίησης της διαφορετικότητας. ▪ Σχεδιάζουν δράσεις πολιτιστικά ανταποκρινόμενης διδασκαλίας με αξιοποίηση της τεχνολογίας. ▪ Αναπτύσσουν πρακτικές συνεργασίας με γονείς και τοπική κοινότητα. <p>Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναστοχάζονται σχετικά με τις διδακτικές τους πρακτικές και την προώθηση της ισότητας. ▪ Αξιολογούν τη χρήση της τεχνολογίας και της συνεργασίας στην εκπαιδευτική πράξη. ▪ Υιοθετούν στάσεις αποδοχής, συμπερίληψης και αξιοποίησης της διαφορετικότητας. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p>																	

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

• **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

- 6.1 Πολυπολιτισμική προσέγγιση εκπαιδευτικής ισότητας
- 6.2 Αναλυτικά προγράμματα με προσανατολισμό στη διαφορετικότητα
- 6.3 Διδακτικές στρατηγικές
- 6.4 Αξιοποίηση της τεχνολογίας
- 6.5 Συνεργασίες φορέων και εξωστρέφεια σχολικών μονάδων

• **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

• **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013
Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΝΟΤΗΤΑ 7. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	66	2,58	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																	
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα της ενότητας</p> <p>Γνώσεις και πληροφορίες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορίζουν την ενεργό και διαπολιτισμική πολιτότητα. • Περιγράφουν τις βασικές αρχές της παιδαγωγικής της ενεργού πολιτότητας. • Αναγνωρίζουν τη σημασία του φύλου και της αναπηρίας στη διαπολιτισμική εκπαίδευση. • Εξηγούν την έννοια της ευαίσθητης στο φύλο και στην αναπηρία διδασκαλίας. • Προσδιορίζουν πρακτικές προώθησης της ισότητας και της διαφορετικότητας στο σχολικό περιβάλλον. <p>Δεξιότητες και τεχνογνωσία Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμόζουν αρχές ενεργού πολιτότητας στη διδασκαλία τους. • Προσαρμόζουν διδακτικές στρατηγικές με βάση το φύλο, την αναπηρία και τη διαφορετικότητα. • Σχεδιάζουν δράσεις προώθησης της ισότητας και της συμπερίληψης με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. • Αναπτύσσουν συνεργασίες σχολείου και κοινωνικών φορέων για την ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας. <p>Προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες Οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναστοχάζονται σχετικά με τις διδακτικές τους πρακτικές ως προς την ισότητα και τη συμπερίληψη. • Υιοθετούν στάσεις σεβασμού απέναντι στη διαφορετικότητα, το φύλο και την αναπηρία. • Προάγουν την ενεργό πολιτότητα και τη δημοκρατική συμμετοχή στο σχολικό περιβάλλον. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p>																	

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

7.1 Η εκπαίδευση εντός της ατζέντας 2030
 7.2 Ηθική, πολιτότητα και κοινωνική συμμετοχή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση
 7.3 Φύλο και διαπολιτισμικότητα
 7.4 Αναπηρία και διαπολιτισμικότητα

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
 UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
 Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
 Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
 Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
 Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
 Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013
 Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ Ιωάννα Τσάρπα, ΕΔΙΠ Δ.Π.Θ.

• **ΓΕΝΙΚΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ενότητα 8. Τελικό κουίζ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. αναγράψτε τις συνολικές ώρες διδασκαλίας και πιστωτικών μονάδων</i>	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	0,14	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		

• **ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της θεματικής ενότητας μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p>																	
<p>Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του τελικού κουίζ, οι εκπαιδευόμενοι θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζουν και να ερμηνεύουν βασικές έννοιες και θεωρητικές προσεγγίσεις της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, • διακρίνουν τις αρχές της πολυπολιτισμικότητας, της διαπολιτισμικότητας και της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, • αξιολογούν ζητήματα διαφορετικότητας, κοινωνικής ένταξης και εκπαιδευτικής ισότητας στο σύγχρονο σχολικό περιβάλλον, • εφαρμόζουν βασικές διδακτικές στρατηγικές και παιδαγωγικές πρακτικές διαχείρισης της πολιτισμικής ετερότητας, • αξιοποιούν κατάλληλα ψηφιακά εργαλεία και συνεργατικές πρακτικές για την ενίσχυση της διαπολιτισμικής μάθησης, • αναπτύσσουν στάσεις σεβασμού, αποδοχής και ενσυναίσθησης απέναντι στη διαφορετικότητα, • συνθέτουν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν από το σύνολο των θεματικών ενοτήτων του προγράμματος και να τις αξιοποιούν σε πραγματικά εκπαιδευτικά και κοινωνικά περιβάλλοντα, • τεκμηριώνουν παιδαγωγικές παρεμβάσεις που προάγουν τη συμπερίληψη, τη δημοκρατική συνύπαρξη και τη διαπολιτισμική επικοινωνία. 																	
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Σημειώστε γενικές ικανότητες που αποκτά ο εκπαιδευόμενος σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td> <td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td> </tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td> <td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td> <td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td> </tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td> <td></td> </tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>																	

● **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Τελικό κουίζ
 Μετά την ολοκλήρωση όλων των ενοτήτων, προβλέπεται η διεξαγωγή επαναληπτικού κουίζ 100 ερωτήσεων, το οποίο καλύπτει το σύνολο της διδακτικής ύλης και στοχεύει στη συνολική αξιολόγηση του βαθμού επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος. Η αξιολόγηση των επιμορφούμενων πραγματοποιείται σε κλίμακα από 0 έως 100%. Η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος προϋποθέτει την επίτευξη συνολικής βαθμολογίας τουλάχιστον 50%. Σε περίπτωση μη επιτυχούς επίδοσης, παρέχεται στους επιμορφούμενους η δυνατότητα συμμετοχής σε επαναληπτική διαδικασία αξιολόγησης εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

● **ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Εξ αποστάσεως εκπαίδευση
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους</i>	Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους εκπαιδευόμενους
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους εκπαιδευόμενους.</i>	Δοκιμασία πολλαπλής επιλογής

● **ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

Ενδεικτική βιβλιογραφία:
 UNESCO (2006). UNESCO Guidelines on Intercultural Education. Διαθέσιμο από:
<https://www.ugr.es/~javera/pdf/DB2.pdf>
 Μάρκου, Ε. (2013). Σύντομος Οδηγός Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης. Διαθέσιμο από:
https://migrant-integration.ec.europa.eu/sites/default/files/2013-05/doc1_35371_976207396.pdf
 Γκόβαρης, Χ. (2011). Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, Αθήνα: διάδραση
 Chapinal, G. I. (2022). Critical Pedagogy and Critical Interculturality. Democratic Education and Empowerment through Diversity at School. *PFLB*, 4(2), 47–54. <https://doi.org/10.11576/pflb-5135>
 Σιμόπουλος Γ. (2014). *Η διαπολιτισμική ικανότητα του εκπαιδευτή ενηλίκων*. Διδακτορική Διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.
 Νικολάου, Γ. (2013). Η διαθεματική αξιοποίηση των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από το αναλυτικό πρόγραμμα του δημοτικού σχολείου.
http://www.diapolis.auth.gr/diapolis_files/drasi9/ypodراسi9.2n_2013
 Unesco (2023). Education for people with disabilities and the right to difference.
<https://www.unesco.org/en/educacion-personas-con-discapacidad>